

KÄSITYÖNTEKIJÄN AMMATTITUTKINTO

Valmistavan koulutuksen koulutussuunnitelma

Voimassa 1.8.2015 alkaen

Sisällys

1	KÄSITYÖNTEKIJÄN AMMATTITUTKINTO.....	3
1.1.	JOHDANTO.....	3
1.2.	VALMISTAVAN KOULUTUKSEN TAVOITTEET.....	3
1.3.	AMMATTIALAN KUVAUS.....	3
1.4.	TUTKINTOKOHTAISET TERVEYDENTILAVAATIMUKSET.....	4
1.5.	HENKILÖKOHTAISTAMINEN NÄYTTÖTUTKINNOSSA.....	4
1.6.	TUTKINNOSSA OSOITETTAVA OSAAMINEN.....	5
2	TUTKINNON RAKENNE JA VALMISTAVAN KOULUTUKSEN OSAT.....	6
3	VALMISTAVAN KOULUTUKSEN SUUNNITELMA TUTKINNON OSITTAIN.....	7
	TUOTTEIDEN SUUNNITTELU.....	7
	TUOTTEIDEN VALMISTUS.....	10
	KÄSITYÖYRITYKSEN TUOTANTO JA LIIKETOIMINTA.....	13

1 KÄSITYÖNTEKIJÄN AMMATTITUTKINTO

1.1. JOHDANTO

Tämä koulutussuunnitelma on laadittu käyttäen suunnittelun perustana Käsityöntekijän ammattitutkinnon perusteita, OPH:n määräys, Dno 19/011/2007.

Tämä koulutussuunnitelma on ohjeellinen ja sitä tarkennetaan tutkinnon suorittajan/opiskelijan henkilökohtaistamissuunnitelman tai asiakkaan/rahoittajan tarpeiden mukaisesti.

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja.

Näyttötutkintojärjestelmä tarjoaa aikuisväestölle joustavan tavan osoittaa, uudistaa ja ylläpitää ammatillista osaamistaan tai työtehtävien vaihtuessa pätevyitä myös uuteen ammattiin. Järjestelmän etuna on erityisesti se, että henkilön ammatillinen osaaminen voidaan sen avulla kansallisesti ja laadullisesti tunnustaa riippumatta siitä, onko osaaminen kertynyt työkokemuksen, opintojen tai muun toiminnan kautta. Näyttötutkintojärjestelmässä tunnustetaan eri tavoilla hankittu osaaminen Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä.

Valmistava koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennetty tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla on osana koulutusta mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

1.2. VALMISTAVAN KOULUTUKSEN TAVOITTEET

Valmistavan koulutuksen tavoitteena on että opiskelija saavuttaa Käsityöntekijän ammattitutkinnossa/tutkinnon osassa vaadittavan osaamisen.

Käsityöntekijän ammattitutkinnossa tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa seuraavissa tutkinnon osissa:

Tuotteiden suunnittelu: Tutkinnon osan suorittaja osoittaa oman alansa käsityöperinteen tuntemuksen ja osaa hyödyntää sitä esteettisesti tuotteiden suunnittelussa, valmistuksessa ja markkinoinnissa. Hän osaa hyödyntää erilaisia tiedonhankintamenetelmiä sekä seuraa alansa kehitystä ylläpitääkseen ja kehittääkseen ammattitaitoaan. Tutkinnon suorittaja tietää vuorovaikutustaitojen merkityksen ja pyrkii kehittämään omia valmiuksiaan toimia asiakaslähtöisesti sekä tekee tarvittaessa yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa. Tutkinnon suorittaja tietää malli- ja tekijänoikeuteen liittyvän lainsäädännön.

Tuotteiden valmistus: Tutkinnon suorittaja tuntee oman alansa tuotteiden (palvelu tai työsuoritus) valmistusprosessit. Hän tietää miten tuote valmistetaan laadukkaasti oman alan tekniikoilla ja materiaaleista. Hän tuntee oman alansa käsityöperinnettä ja perinteisiä valmistustekniikoita. Hän on valveutunut myös ympäristöön liittyvissä asioissa ja ottaa ympäristöasiat huomioon työskennellessään.

Käsityöyrityksen tuotanto ja liiketoiminta: Tutkinnon suorittaja tietää ammatissa toimimisen tai yritystoiminnan edellytykset. Hän osaa tarkastella yritystoiminnan käynnistämisen ja kehittämisen mahdollisuuksia ja riskejä. Hän osaa hinnoitella tuotteensa tai palvelunsa. Hän tuntee vastuunsa tuotteiden ja palveluiden tuottamisessa, myynnissä ja markkinoinnissa. Tutkinnon suorittaja on tietoinen ammatillisesta osaamisestaan ja tavoitteellinen osaamisensa kehittämisessä. Hän on yhteistyökykyinen joko toisen palveluksessa tai yrittäjänä toimiessaan.

1.3. AMMATTIALAN KUVAUS

Ammattitaitoinen käsityöntekijä on edustamansa ammattialan monipuolinen osaaja, joka hallitsee käsityön tekemisessä tuotteiden suunnitteluun ja valmistukseen, sekä yrittämiseen liittyvät perusprosessit. Käsityön tekeminen voi liittyä tuotteiden, palveluiden tai työsuoritusten tekemiseen.

Tuotteiden suunnittelu: Käsityöntekijä tietää tuotteiden suunnittelun merkityksen lopputuloksen kannalta. Hän hallitsee tuotteen suunnittelu- ja kehittämisprosessin, sekä hyödyntää siinä oman ammattialansa käsityöperinnettä ja kulttuuria, sekä erilaisia tiedonhankintamenetelmiä. Käsityöntekijä hyödyntää esteettistä ja visuaalista tietoa tuotteiden suunnittelussa, hän tuntee malli- ja tekijänoikeuteen liittyviä tekijöitä. Käsityöntekijä toimii vuorovaikutuksessa eri alojen ammattilaisten ja asiakkaiden kanssa.

Tuotteiden valmistus: Käsityöntekijä hallitsee oman alansa tuotteiden ja palveluiden tarkoituksenmukaisen ja laadukkaan valmistusprosessin. Hän valitsee ja käyttää alalle tyypillisiä ja tuotteiden valmistukseen sopivia materiaaleja, tarvikkeita, välineitä ja koneita. Käsityöntekijä huomioi toiminnassaan kestäväen kehityksen ja ekologisuuden periaatteita. Hän tuntee kuluttajansuojaan liittyvää lainsäädäntöä, sekä työturvallisen toiminnan periaatteet.

Käsityöyrityksen tuotanto ja liiketoiminta: Käsityöntekijä arvioi omia ammatissa ja yrittäjänä toimimisen mahdollisuuksiin. Hän tietää oman ammattialansa erilaisia tuotantotapoja ja niiden kannattavuustekijöitä. Hän osaa hinnoitella tuotteensa kannattavasti huomioiden hinnoittelussa oman alansa kilpailutilanteen ja tuotetarjonnan. Hän tuntee oman alansa markkinoita, osaa markkinoida tuotteitaan ja palvelujaan valitsemalleen kohderyhmälle/-ryhmille. Käsityöntekijä tunnistaa omat voimavaransa ja tekee tarvittaessa yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

Käsityöntekijä on oman ammattialansa asiantuntija, joka tuottaa ja myy oman ammattialansa tuotteita, palveluita tai työsuorituksia. Hän toimii käsityöyrityksen työntekijänä, ammatinharjoittajana tai yrittäjänä joko päätoimisesti tai muun ammatin ohessa. Tuotannossa käytetään usein myös koneita, mutta ei yhtä laajasti kuin massatuotannossa ja yrityksen tuotesarjat ovat melko pieniä. Tuotteen viimeistelyssä käsityön osuus on merkittävä. Tutkinnon suorittajan ammattialoja voivat olla esimerkiksi taidekehystys, nukunvalmistus, köydenpunonta tai taidelasin valmistus. Ammatillainen hallitsee oman ammattialansa materiaalit, työvälineet ja työmenetelmät. Työssä ja työskentelyssä korostuvat asiakaslähtöisyys ja yksilöllisyys, esteettinen ja luova osaaminen, tyyli- ja laatu-tietoisuus, korkeatasoinen suunnittelu- ja valmistus, yhteistyökyky, yrittäjämäinen asenne työhön sekä valmius jatkuvasti kehittää ja jakaa omaa osaamista. Työ edellyttää usein verkostoitunutta yhteistyötä toisten kädentaidon alojen ammattilaisten kanssa.

Käsityöalalla korostuu käsillä tekemisen taito sekä perinteisten työmenetelmien ja työtapojen kehittäminen ja ylläpitäminen. Käsityöntekijä toimii käsityöyrityksen työntekijänä, ammatinharjoittajana tai yrittäjänä joko päätoimisesti tai muun ammatin ohessa. Käsityöntekijän on kehitettävä toimintaansa koko ajan.

Käsityöalan yritystoiminta perustuu osaamiseen, laatuun ja yksilöllisiin tuotteisiin ja palveluihin. Yritykset ovat tyypillisesti pieniä ja verkostoituminen mukaan lukien alihankinta on toiminnalle luonteenomainen ja tärkeä tapa kasvattaa toimintavolyymiä ja tehokkuutta. Yritysten pienuus, osaamiseen painottuminen ja toimintatapojen joustavuus auttavat niitä toimimaan joustavasti talouselämän suhdanteissa. Alalla valmistettavat tuotteet vaihtelevat käyttöesineistä ja erilaisista palveluista taideteoksiin.

Kansainvälistyvässä ympäristössä tarvittavia ominaisuuksia alan toimijoilla ovat viestintä ja mediaosaaminen sekä kieli- ja kulttuuriosaaminen. Yrittäjämäinen toiminta edellyttää kustannustietoisuutta ja taloudellisuutta, markkinointiosaamista, liiketoimintamahdollisuuksien tunnistamista ja asiakaslähtöistä vuorovaikutteista palveluosaamista. Kädentaitojen alalle tyypillinen verkostoituminen edellyttää mm. vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja, verkostoitumisen mahdollisuuksien tunnistamista sekä kykyä toimia verkoissa avoimesti ja luottamusta lisäen. Käsityötä tekevän ammattilaisen tulee osata tehdä ja lukea erilaisia suunnitelmia ja työselityksiä. Toiminta edellyttää laadunhallinnan, kuluttajansuojan sekä malli- ja tekijänoikeuden tuntemista.

1.4. TUTKINTOKOHTAISET TERVEYDENTILAVAATIMUKSET

Tutkintokohtaisten terveydentilavaatimusten tavoitteena on edistää turvallisuutta näyttötutkintona suoritettavissa perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa ja myöhemmin työelämässä. Valtioneuvoston asetuksessa (1033/2011) määriteltiin perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistaviin opintoihin sovelletaan opiskeluoikeuden peruuttamisessa ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (952/2011) 11 §:n 9 kohtaa. Näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa tulee ottaa huomioon myös em. lain 13, 13 a ja 16 §:n säännökset. Valmistavassa koulutuksessa noudatetaan tutkinnon perusteiden mukaisia terveydentilavaatimuksia.

1.5. HENKILÖKOHTAISTAMINEN NÄYTTÖTUTKINNOSSA

Näyttötutkintojärjestelmän tavoitteena on tarjota aikuisille joustavat järjestelyt ja parhaat mahdolliset olosuhteet osoittaa osaamisensa näyttötutkinnoissa sekä kehittää ja uudistaa työelämässä tarvitsemaansa ammattitaitoa. Henkilökohtaistaminen tarkoittaa näyttötutkinnon suorittajan ja näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa olevan opiskelijan ohjaus-, neuvonta- ja tukitoimien asiakaslähtöistä suunnittelua ja toteutusta. Henkilökohtaistaminen on jaettu kolmeen vaiheeseen:

- 1) Näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutuminen
- 2) Tutkinnon suorittaminen
- 3) Tarvittavan ammattitaidon hankkiminen.

Henkilökohtaistaminen dokumentoidaan henkilökohtaistamista koskevaan asiakirjaan. Ammattiopisto tekee yhteistyötä koulutuksen tai tutkinnon hankkijan, työelämän edustajien ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Henkilökohtaistamisessa noudatetaan aina tutkintojen perusteita. Henkilökohtaistamisessa otetaan huomioon ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (L 952/2011) 11 §:n säännökset opiskelijan oikeuksista ja velvollisuuksista sekä 13 §:n nojalla Opetushallituksen määräämät tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset.

Tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisessa ja oppimisen suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon henkilön elämäntilanne, osaaminen, todetut oppimistarpeet ja työssä oppimisen mahdollisuudet. Lisäksi henkilökohtaistamisessa selvitetään ja sovitaan yhteisesti opiskelijalle soveltuvat koulutuksen järjestämismuodot ja oppimisympäristöt, sekä opetus- ja arviointimenetelmät ja ohjaustoimet.

Koulutussuunnitelmaa ja sen toteuttamista kehitetään työelämästä ja tutkinnon suorittajilta/ opiskelijoilta saadun palautteen perusteella. Erityistä tukea tarvitsevien tutkinnon suorittajien kohdalla oppimisvaikeuksien ja muun erityisen tuen tarpeen tunnistaminen sekä tarvittavan tuen, ohjauksen ja erityisjärjestelyjen huomioon ottaminen valmistavan koulutuksen aikana ovat oleellisia, jotta tutkinnon suorittaja voi valmistautua riittävän hyvin osoittamaan ammattitaitonsa näyttötutkinnossa.

1.6. TUTKINNOSSA OSOITETTAVA OSAAMINEN

Käsityöntekijän ammattitutkinnossa arvioinnin painopisteen tulee olla tekemisessä ja työssä toimimisessa. Taito tai osaaminen on arvioitava pääsääntöisesti suoraan vastaavasta työtoiminnasta.

Näyttöympäristön tulee olla todellinen tai mahdollisimman aito. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä, kuten havainnointia, haastatteluja, kyselyjä, aikaisempia dokumentoituja näyttöjä sekä itse- ja ryhmäarviointia. Näytöt tulee järjestää tutkinnon osittain siten, että niissä voidaan arvioida ammatinhallinnan kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista.

2 TUTKINNON RAKENNE JA VALMISTAVAN KOULUTUKSEN OSAT

Tarkemmat tiedot tutkintokohtaisista valinnaisuussäännöistä löytyvät tutkinnon perusteista osoitteesta:
http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/opetussuunnitelmien_ja_tutkintojen_perusteet/nayttotutkintojen_perusteet

KÄSITYÖNTEKIJÄN AMMATTITUTKINTO	VALMISTAVAN KOULUTUKSEN OSAT
PAKOLLINEN/PAKOLLISET TUTKINNON OSAT	
Tuotteiden suunnittelu	101873 Tuotteiden suunnittelu <ul style="list-style-type: none"> • kulttuuri • Tiedonhankinta ja -käyttö • Tuotekehitysprosessi • Esteettiset taidot • Malli- ja tekijänoikeus • Tuotteen suunnittelu • Vuorovaikutustaidot
Tuotteiden valmistus	101874 Tuotteiden valmistus <ul style="list-style-type: none"> • Työprosessin suunnittelu • Työvälineet ja koneet • Työturvallisuus ja ergonomia • Materiaalin tuntemus • Ympäristöosaaminen • Kuluttajansuoja • Tuotteiden valmistus
Käsityöyrityksen tuotanto ja liiketoiminta	101875 Käsityöyrityksen tuotanto ja liiketoiminta <ul style="list-style-type: none"> • Oman ammattitaidon ja yrittäjävalmiuksien tunnistaminen • Liikeideasta kannattavaksi yritystoiminnaksi • Tuotanto • Hinnoittelu • Laatu järjestelmät • Tuoteturvallisuus ja tuotevastuu käsityöyrityksen tuotannossa ja liiketoiminnassa • Markkinointi ja myynti • Verkostoituminen yritystoiminnassa • Työhyvinvointi

3 VALMISTAVAN KOULUTUKSEN SUUNNITELMA TUTKINNON OSITTAIN

TUOTTEIDEN SUUNNITTELU
AMMATTITAITOVAATIMUKSET
<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuntee oman ammattialansa käsityöperinnettä ja -kulttuuria • Osaa etsiä tietoa eri lähteistä ylläpitääkseen ja kehittääkseen ammattitaitoaan • Hallitsee tuotteen suunnittelu- ja kehittämisprosessin tehden tarvittaessa yhteistyötä suunnittelijoiden ja valmistajien kanssa • Osaa suunnitella tuotteita ja tietää, mikä merkitys suunnittelulla on lopputuloksen kannalta • Tuntee mallioikeuden ja tekijänoikeuden sekä toimii niiden mukaisesti • Osaa toiminnassaan hyödyntää esteettisyyttä ja visuaalista tietoa • Osaa toimia työssään vuorovaikutteisesti
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT(ARVIOINNIN KOHTEET) JA OPISKELUMENETELMÄT
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Käsityöperinne ja kulttuuri • Tiedonhankinta ja -käyttö • Tuotekehitysprosessi • Tuotteen suunnittelu • Malli- ja tekijänoikeus • Esteettiset taidot • Vuorovaikutustaidot <p>Opintojaksot Orientaatio, Käsityöperinne ja kulttuuri Tiedonhankinta ja -käyttö Tuotekehitysprosessi, Esteettiset taidot Malli- ja tekijänoikeus Tuotteen suunnittelu, Vuorovaikutustaidot</p>
OPINTOJAKSOT
Orientaatio, Käsityöperinne ja kulttuuri
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientaatio • Käsityöperinne ja kulttuuri <p>Oppimisympäristöt: Luokkatila, Moodle Toteuttamistavat: Kontaktiopetus, työssäoppiminen</p>
Tiedonhankinta ja -käyttö
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tiedonhankinta ja -käyttö <p>Oppimisympäristöt: Luokkatila, Moodle Toteuttamistavat: Kontaktiopetus, työssäoppiminen</p>

Tuotekehitysprosessi, Esteettiset taidot
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuotekehitysprosessi • Esteettiset taidot <p>Oppimisympäristöt: Luokkatila, Moodle Toteuttamistavat: Kontaktiopetus, työssäoppiminen</p>
Malli- ja tekijänoikeus
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Malli- ja tekijänoikeus <p>Oppimisympäristöt: Luokkatila Toteuttamistavat: Kontaktiopetus</p>
Tuotteen suunnittelu, Vuorovaikutustaidot
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuotteen suunnittelu • Vuorovaikutustaidot <p>Oppimisympäristöt: Luokkatila, Moodle Toteuttamistavat: Kontaktiopetus, työssäoppiminen</p>
EDELTVÄYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT
OPPIMISEN ARVIOINTI VALMISTAVASSA KOULUTUKSESSA
<p>Valmistavassa koulutuksessa oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimisen arvioinnilla varmistetaan, että tutkinnon suorittajalla on riittävät valmiudet osoittaa ammattitaitonsa tutkintotilaisuuksissa. Oppimisen arviointi valmistavassa koulutuksessa ei vaikuta tutkintosuorituksen arviointiin.</p>
AMMATTIT Aidon osoittamistavat tutkintosuorituksessa
<p>Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.</p> <p>Näyttötutkintotilaisuuden sisältö on kuvattu tarkemmin näyttötutkinnon järjestämissuunnitelmassa.</p> <p>Tutkintosuoritus tehdään ennakkoon laaditun ja hyväksytyt näyttösuunnitelman mukaan työpaikalla tai koulutuksen järjestäjän tiloissa sellaisissa todellisissa prosesseissa, jotka täyttävät alan tuotannon ehdot ja tunnusmerkit. Tarvittaessa näyttöä voidaan täydentää haastatteluilla, kyselyillä tai muilla dokumenteilla. Tuotteiden suunnittelu -tutkinnon osa suoritetaan mieluiten muiden tutkinnon osien yhteydessä.</p> <p><u>Tutkinnon osa, tuotteiden suunnittelu</u></p> <p>Tutkinnon suorittaja suunnittelee tai kehittää jo hänen itsensä suunnittelemaa tuotetta tai alan palvelua</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hän etsii suunnitteluun pohjatietoa oman alansa kotimaisista ja kansainvälisistä lähteistä huomioiden alan kulttuuriperinteen ja trendit. Hän huomioi oman alansa markkinointiverkoston. Tavoitteena on suunnitella ja kehittää tuote/tuotteet tai palvelu/palvelut jolla on mahdollisuutta valtakunnallisiin ja mahdollisesti myös kansainvälisiin markkinoihin. <ul style="list-style-type: none"> ➢ Edellä oleva esitetään kirjallisella ja kuvallisella raportilla   • Suunnittelun lähtökohtana on markkinointitutkimus niin että tutkinnon suorittaja näyttää koko prosessin kattavan asiakaslähtöisyyden toteutumisen sekä turvallisuuden ja taloudellisen kannattavuuden ympäristönäkökulmia

unohtamatta. Hän näyttää tietävänsä ja tuntevansa malli- ja tekijänoikeusasiat sekä tuotekuvien käyttöä koskevat määräykset.

- Edellä oleva esitetään kirjallisella raportilla
- Hän hyödyntää tiedon hankinnassa ja suunnittelussa tietotekniikkaa niin että suunnitelmat hän esittää tietoteknisiin keinoin tai tuotteen suunnitteluun parhaiten sopivalla tavalla
  - Edellä oleva esitetään esim.
    - Piirustusohjelmia hyödyntäen tai yhdistäen käsin piirtämistä ja tietotekniikkaa yhdessä tai / ja
    - Kuvien ja kaavioiden tai / ja
    - Pienoismallein tai / ja
    - Hahmomallein tai/ ja mallikappalein

Tutkinnon suorittaja laatii työpiirustukset jotka sisältyvät edellisiin raporteihin.

Hän näyttää tutkintotilaisuudessa koko tuotekehityksen vaiheet.

Hän esittää tuotekehitysprosessinsa asiakkaalle tai työyhteisössä muille jäsenille tai arvioijille.

Raportit ja aineisto kootaan portfolioksi jota on mahdollista täydentää suullisesti sen esittelytilaisuudessa.

Tuotteen tai palvelun esittelyn lisäksi hän esittää kuinka tuotteet laitetaan myyntitilanteessa esille, kuinka ne pakataan ja minkälainen on muu markkinointimateriaali.

Käsityöntekijän ammattitutkinnossa näyttöympäristön tulee olla todellinen tai mahdollisimman realistinen. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä kuten havainnollistamista, haastatteluja, kyselyjä, aikaisempia dokumentoituja näyttöjä sekä itse- ja ryhmäarviointia. Näytöt tulee järjestää tutkinnon osittain siten, että niissä voidaan arvioida ammatinhallinnan kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista.

Arvioinnin kohteilla ilmaistaan osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään huomiota. Huomio tulee kiinnittää ydintaitoihin, työn perustana olevan tiedon hallintaan sekä työprosessin hallintaan. Sekä arvioinnin kohteet että kriteerit johdetaan Käsityöntekijän ammattitutkinnon vastaavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteisiin perustuvat arviointikriteerit kuvaavat ja täsmentävät eritasoisia suorituksia. Kriteereillä ilmaistaan kynnykset, joiden avulla erotellaan eritasoiset suoritukset.

Ammattitaidon osoittamistavat (Kopioi tutkinnon perusteista tai järjestämissuunnitelmasta)

http://www.oph.fi/download/110973_kasityontekija_ammattitutkinto.pdf

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Valmistavan koulutuksen opettaja(t) perehdyttävät opiskelijat tutkinnon osan tavoitteisiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin.

Tutkinnon suorittajalle annetaan ohjausta kaikissa kolmessa tutkinnon suorittamisen vaiheessa. Ohjaus toteutetaan OPH:n henkilökohtaistamismääräyksen ohjeita ja henkeä noudattaen. Ohjaukseen on laadittu oma ohjeistus Kalajoen ammattiopiston henkilökohtaistamissuunnitelma. Ohjauksesta huolehtivat oppilaitoksessa sovitun työnjaon mukaisesti koulutusalaavastaavat, tutkintovastaava, opettajat ja opinto-ohjaaja. Lisäksi ohjausta voi antaa esim. erityisopettaja.

Ohjauksen määrässä huomioimme käytettävissä olevien resurssien puitteissa tutkinnon suorittajien erilaiset tarpeet. Ohjauksessa panostamme asiantuntemukseen ja aikuisen opiskelijan itseohjautuvuuden tukemiseen. Erityistä tukea tarvitseville järjestetään tarpeen mukaan lisäohjausta. Mahdollisiin kieli- ja kulttuuritaustasta johtuviin lisätarpeisiin tarjoamme valmistavan koulutuksen oppilaitoksessamme tapahtuvaa suomen kielen opetusta tai ohjaamme tutkinnon suorittajaa esim. erityisille maahanmuuttajille tarkoitetuille kursseille. Työpaikalla tapahtuvan oppimisen ohjaamisesta vastaavat työpaikkaohjaajat yhteistyössä oppilaitoksen kouluttajien kanssa. Tutkinnon järjestäjänä oppilaitoksemme perehdyttävät työpaikkaohjaajat omaan tehtäväänsä.

Käsityöntekijän ammattitutkinnon ohjausresurssi opiskelijaa kohden vuodessa vaihtelee tutkinnon suorittajan henkilökohtaisten tarpeiden mukaan. Henkilökohtainen ohjaus toteutetaan opiskelupaikalla, työpaikkatapaamisilla, sähköpostitse tai puhelimitse. Ohjauksessa voidaan tarvittaessa käyttää yrityksen tarpeen mukaan apuna muita oppilaitoksen asiantuntijoita. Ohjausta toteutetaan myös ryhmäohjauksena.

Tutkinnon suorittaja saa palautetta ohjaajalta henkilökohtaisesti ja seuraa itse omaa kehittymistään henkilökohtaisen tutkintojen suoritus- ja opiskelusuunnitelman puitteissa.

TUOTTEIDEN VALMISTUS
AMMATTITAITOVAATIMUKSET
<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osaa suunnitella oman alansa työprosessin • Tuntee alalla käytettävät yleisimmät materiaalit ja tarvikkeet ja niiden ominaisuudet sekä tietää niiden hankintatavat • Osaa käyttää alansa työvälineitä ja koneita sekä osaa niiden työturvallisen käytön ja huollon • Osaa valmistaa ammattimaisesti ja asiakaslähtöisesti oman alansa tuotteet • Tietää kestäväen kehityksen merkityksen ja ottaa huomioon ekologiset näkökohdat • Tuntee omalla alallaan kuluttajan oikeudet ja elinkeinon harjoittajan keskeiset velvollisuudet ja vastuut tuotteiden valmistuksessa ja markkinoinnissa • Tietää ergonomian, työturvallisuuden sekä työhyvinvoinnin merkityksen alallaan
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT(ARVIOINNIN KOHTEET) JA OPISKELUMENETELMÄT
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työprosessin suunnittelu • Materiaalin tuntemus • Työvälineet ja koneet • Tuotteiden valmistus • Ympäristöosaaminen • Kuluttajansuoja • Työturvallisuus ja ergonomia <p>Opintojaksot Työprosessin suunnittelu, Työvälineet ja koneet, Työturvallisuus ja ergonomia Materiaalin tuntemus, Ympäristöosaaminen Kuluttajansuoja Tuotteiden valmistus</p>
OPINTOJAKSOT
Työprosessin suunnittelu, Työvälineet ja koneet, Työturvallisuus ja ergonomia
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työprosessin suunnittelu • Työvälineet ja koneet • Työturvallisuus ja ergonomia <p>Oppimisympäristöt: Luokkatila, Moodle, oma työpaikka Toteuttamistavat: Kontaktiopetus, työssäoppiminen</p>
Materiaalin tuntemus, Ympäristöosaaminen
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materiaalin tuntemus • Ympäristöosaaminen <p>Oppimisympäristöt: Luokkatila, Moodle, kangaskaupat, oma työpaikka Toteuttamistavat: Kontaktiopetus, työssäoppiminen</p>
Kuluttajansuoja
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuluttajansuoja <p>Oppimisympäristöt: Luokkatila, Moodle Toteuttamistavat: Kontaktiopetus</p>

Tuotteiden valmistus
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuotteiden valmistus <p>Oppimisympäristöt: Luokkatila, oma työpaikka Toteuttamistavat: Kontaktiopetus, työssäoppiminen</p>
EDELTVÄYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT
OPPIMISEN ARVIOINTI VALMISTAVASSA KOULUTUKSESSA
<p>Valmistavassa koulutuksessa oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimisen arvioinnilla varmistetaan, että tutkinnon suorittajalla on riittävät valmiudet osoittaa ammattitaitonsa tutkintotilaisuuksissa. Oppimisen arviointi valmistavassa koulutuksessa ei vaikuta tutkintosuorituksen arviointiin.</p>
AMMATTIT AidON OSOITTAMISTAVAT TUTKINTOSUORITUKSESSA
<p>Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.</p> <p>Näyttötutkintotilaisuuden sisältö on kuvattu tarkemmin näyttötutkinnon järjestämissuunnitelmassa.</p> <p>Miten tutkintotilaisuudet sijoittuvat näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen? Hyödynnä järjestämissuunnitelmaa tai tutkinnon perusteita.</p> <p>Tutkintosuoritus tehdään ennakkoon laaditun ja hyväksytyyn näyttösuunnitelman mukaan työpaikalla tai koulutuksen järjestäjän tiloissa sellaisissa todellisissa prosesseissa, jotka täyttävät alan tuotannon ehdot ja tunnusmerkit. Tutkintosuorituksessa valmistettavan tuotteen laajuus määritellään ammattitaitovaatimusten mukaan. Tarvittaessa näyttöä voidaan täydentää haastattelulla, kyselyillä tai muilla dokumenteilla. Tuotteiden valmistus -tutkinnon osa suoritetaan mieluiten muiden tutkinnon osien yhteydessä.</p> <p><u>Tutkinnon osa, tuotteiden valmistus</u></p> <p>Tutkinnon suorittaja esittelee tuotteen /tuotteet tai palvelun /palvelut. Esittelyn hän voi tehdä käyttäen apunaan kokoamaansa toteuttamisen portfolioa. Valmistamista arvioijat seuraavat toteuttamisen aikana.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työjärjestyksen tuotteen valmistamista varten ja osoittaa sen toimivuuden toteutuksessa ja tarvittaessa kehittämisideat • Tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, pohdintaa työvälineiden ja koneiden sopivuudesta ja vaihtoehtoista taloudellisuus huomioiden • Työn aikataulun • Tarvitsemansa materiaalit ja tarvikkeet sekä niiden hankinnan. Kertoo suullisesti tai kirjallisesti materiaalien ympäristöystävällisyyden. Laskee materiaalimenekit jotka on kirjallisesti esillä portfolioissa. • Osittaa tehneensä tuotteelle / palvelulle hintavertailuja • Tuotteen / palvelun käyttö- ja hoito-ohjeet • Toteutuksen turvallisuusriskit ja koneiden ja laitteiden huoltotoimenpiteistä selvityksen • Tuo esiin asiakkaan esittämät tuotteen toiminnalliset, taloudelliset ja esteettiset vaatimukset tuotteen valmistuksessa sekä viimeistelystä vertailun markkinointitutkimukseen • Työskentelee osoittaakseen joustavuuden ja toteuttamisen laadun. Lisäksi alakohtaiset työturvallisuusmääräykset ja osaa toimia niiden mukaisesti. Huomioi toteuttamisen aikana ergonomian • Kertoo suullisesti tai kirjallisesti kuluttajansuojan soveltamisalan ja keskeiset käsitteet sekä käsityöhön sovellettavia keskeisiä säädöksiä ja määräyksiä <p>Käsityöntekijän ammattitutkinnossa näyttöympäristön tulee olla todellinen tai mahdollisimman realistinen. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä kuten havainnollistamista, haastatteluja, kyselyjä, aikaisempia dokumentoituja näyttöjä sekä itse- ja ryhmäarviointia. Näytöt tulee järjestää tutkinnon osittain siten, että niissä voidaan arvioida ammatin hallinnan kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista.</p>

Arvioinnin kohteilla ilmaistaan osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään huomiota. Huomio tulee kiinnittää ydintaitoihin, työn perustana olevan tiedon hallintaan sekä työprosessin hallintaan. Sekä arvioinnin kohteet että kriteerit johdetaan Käsiyöntekijän ammattitutkinnon vastaavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteisiin perustuvat arviointikriteerit kuvaavat ja täsmentävät eritasoisia suorituksia. Kriteereillä ilmaistaan kynnykset, joiden avulla erotellaan eritasoiset suoritukset.

Ammattitaidon osoittamistavat (Kopioi tutkinnon perusteista tai järjestämissuunnitelmasta)

http://www.oph.fi/download/110973_kasityontekija_ammattitutkinto.pdf

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Valmistavan koulutuksen opettaja(t) perehdyttävät opiskelijat tutkinnon osan tavoitteisiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin.

Tutkinnon suorittajalle annetaan ohjausta kaikissa kolmessa tutkinnon suorittamisen vaiheessa. Ohjaus toteutetaan OPH:n henkilökohtaistamismääräyksen ohjeita ja henkeä noudattaen. Ohjaukseen on laadittu oma ohjeistus Kalajoen ammattiopiston henkilökohtaistamissuunnitelma. Ohjauksesta huolehtivat oppilaitoksessa sovitun työnjaon mukaisesti koulutuslavastaavat, tutkintovastaava, opettajat ja opinto-ohjaaja. Lisäksi ohjausta voi antaa esim. erityisopettaja.

Ohjauksen määrässä huomioimme käytettävissä olevien resurssien puitteissa tutkinnon suorittajien erilaiset tarpeet. Ohjauksessa panostamme asiantuntemukseen ja aikuisen opiskelijan itseohjautuvuuden tukemiseen. Erityistä tukea tarvitseville järjestetään tarpeen mukaan lisäohjausta. Mahdollisiin kieli- ja kulttuuritaustasta johtuviin lisätarpeisiin tarjoamme valmistavan koulutuksen oppilaitoksessamme tapahtuvaa suomen kielen opetusta tai ohjaamme tutkinnon suorittajaa esim. erityisille maahanmuuttajille tarkoitetuille kursseille. Työpaikalla tapahtuvan oppimisen ohjaamisesta vastaavat työpaikkaohjaajat yhteistyössä oppilaitoksen kouluttajien kanssa. Tutkinnon järjestäjänä oppilaitoksemme perehdyttävät työpaikkaohjaajat omaan tehtäväänsä.

Käsiyöntekijän ammattitutkinnon ohjausresurssi opiskelijaa kohden vuodessa vaihtelee tutkinnon suorittajan henkilökohtaisten tarpeiden mukaan. Henkilökohtainen ohjaus toteutetaan opiskelupaikalla, työpaikatapaamisilla, sähköpostitse tai puhelimitse. Ohjauksessa voidaan tarvittaessa käyttää yrityksen tarpeen mukaan apuna muita oppilaitoksen asiantuntijoita. Ohjausta toteutetaan myös ryhmäohjauksena.

Tutkinnon suorittaja saa palautetta ohjaajalta henkilökohtaisesti ja seuraa itse omaa kehittymistään henkilökohtaisen tutkintojen suoritus- ja opiskelusuunnitelman puitteissa.

KÄSITYÖYRITYKSEN TUOTANTO JA LIIKETOIMINTA
AMMATTITAITOVAATIMUKSET
<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tietää, mitkä ovat hänen mahdollisuutensa ja valmiutensa toimia ammatissa tai yrittäjänä • Tietää käsityöalan mahdollisuudet ja riskit joko toisen palveluksessa tai yrittäjänä • Tuntee oman alansa laatujärjestelmiä • Tuntee omaan toimintaansa liittyvän tuoteturvallisuuden ja tuotevastuun veloitteet ja osaa soveltaa niitä toimintaansa • Tuntee yritystoiminnan aloitustapoja ja -muotoja ja osaa kehittää liikeideasta taloudellisesti kannattavaa liiketoimintaa • Tietää tuotannon toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset ja vaikutukset • Osaa hinnoitella tuotteensa kannattavasti, sekä myydä ja markkinoida tuotteensa • Tunnistaa oman ydinosaamisensa ja osaa hyödyntää verkostoja omassa yritystoiminnassaan • Tunnistaa työkykyensä vaikuttavat asiat ja osaa toimia niiden mukaisesti
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT(ARVIOINNIN KOHTEET) JA OPISKELUMENETELMÄT
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oman ammattitaidon ja yrittäjävalmiuksien tunnistaminen • Laatujärjestelmät • Tuoteturvallisuus ja tuotevastuu käsityöyrityksen tuotannossa ja liiketoiminnassa • Liikeideasta kannattavaksi yritystoiminnaksi • Tuotanto • Hinnoittelu • Markkinointi ja myynti • Verkostoituminen yritystoiminnassa • Työhyvinvointi <p>Opintojaksot Ammatti- ja yrittäjävalmennus, liiketoimintasuunnitelma, yritystoiminnan kannattavuus ja tuotteiden/palveluiden hinnoittelu, tuotanto Laatujärjestelmät, tuoteturvallisuus ja tuotevastuu käsityöyrityksen tuotannossa ja liiketoiminnassa Markkinointi ja myynti, verkostoituminen yritystoiminnassa, työhyvinvointi</p>
OPINTOJAKSOT
Ammatti- ja yrittäjävalmennus, liiketoimintasuunnitelma, yritystoiminnan kannattavuus ja tuotteiden/palveluiden hinnoittelu, tuotanto
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oman ammattitaidon ja yrittäjävalmiuksien tunnistaminen • Liikeideasta kannattavaksi yritystoiminnaksi • Hinnoittelu • Tuotanto <p>Oppimisympäristöt: Luokkatila, Moodle, oma työpaikka Toteuttamistavat: Kontaktiopetus, työssäoppiminen</p>
Laatujärjestelmät, tuoteturvallisuus ja tuotevastuu käsityöyrityksen tuotannossa ja liiketoiminnassa
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laatujärjestelmät • Tuoteturvallisuus ja tuotevastuu käsityöyrityksen tuotannossa ja liiketoiminnassa <p>Oppimisympäristöt: Luokkatila, Moodle, oma työpaikka Toteuttamistavat: Kontaktiopetus, työssäoppiminen</p>

Markkinointi ja myynti, verkostoituminen yritystoiminnassa, työhyvinvointi
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Markkinointi ja myynti • Verkostoituminen yritystoiminnassa • Työhyvinvointi <p>Oppimisympäristöt: Luokkatila, Moodle, oma työpaikka Toteuttamistavat: Kontaktiopetus, työssäoppiminen</p>
EDELTVÄYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT
OPPIMISEN ARVIOINTI VALMISTAVASSA KOULUTUKSESSA
<p>Valmistavassa koulutuksessa oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimisen arvioinnilla varmistetaan, että tutkinnon suorittajalla on riittävät valmiudet osoittaa ammattitaitonsa tutkintotilaisuuksissa. Oppimisen arviointi valmistavassa koulutuksessa ei vaikuta tutkintosuorituksen arviointiin.</p>
AMMATTITAIIDON OSOITTAMISTAVAT TUTKINTOSUORITUKSESSA
<p>Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.</p> <p>Näyttötutkintotilaisuuden sisältö on kuvattu tarkemmin näyttötutkinnon järjestämissuunnitelmassa.</p> <p>Miten tutkintotilaisuudet sijoittuvat näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen? Hyödynnä järjestämissuunnitelmaa tai tutkinnon perusteita.</p> <p>Tutkintosuoritus voi olla oman yrityksen alustavan liiketoimintasuunnitelman laatiminen täydennettynä toiminnan edellytyksiä ja riskejä kartoittavilla selvityksillä. Näytön tulee sisältää myös tutkinnon suorittajan henkilökohtainen arvio ja kehityssuunnitelma omista mahdollisuuksistaan ja valmiuksistaan toimia yrittäjänä. Käsityöyrityksen tuotanto ja liiketoiminta -tutkinnon osa suoritetaan mieluiten muiden tutkinnon osien yhteydessä.</p> <p><u>Tutkinnon osa, käsityöyrityksen tuotanto ja liiketoiminta</u></p> <p>Tutkinnon suorittaja laatii kirjallisen suunnitelman käsi- ja taideteollisuusalan yrityksen perustamiseksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelmasta tulee ilmetä toiminnan lakisääteiset perusteet sekä taloudelliset tavoitteet. • Suunnitelmassa hän esittää verotuksen kannalta sopivimman yritysmuodon. • Hän laatii markkinointi- ja rahoitussuunnitelman. • Hän suunnittelee toiminnan laajuuden ja tarvittavat resurssit sekä arvioi omia yrittäjävalmiuksiaan. <p>Tutkinnon osa suoritetaan kirjallisina esityksinä ja keskusteluina siten, että keskeisen arviointiaineiston muodostaa kirjallinen liiketoimintasuunnitelma.</p> <p>Näytön antamiseksi järjestetään tilaisuus, jossa suunnitelman laatija esittelee liiketoimintasuunnitelmansa ja vastaa arviointijoiden täydentäviin kysymyksiin.</p> <p>Käsityöntekijän ammattitutkinnossa näyttöympäristön tulee olla todellinen tai mahdollisimman realistinen. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä kuten havainnollistamista, haastatteluja, kyselyjä, aikaisempia dokumentoituja näyttöjä sekä itse- ja ryhmäarviointia. Näytöt tulee järjestää tutkinnon osittain siten, että niissä voidaan arvioida ammatin hallinnan kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista.</p> <p>Arvioinnin kohteilla ilmaistaan osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään huomiota. Huomio tulee kiinnittää ydintaitoihin, työn perustana olevan tiedon hallintaan sekä työprosessin hallintaan. Sekä arvioinnin kohteet että kriteerit johdetaan Käsityöntekijän ammattitutkinnon vastaavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteisiin perustuvat arviointikriteerit kuvaavat ja täsmentävät eritasoisia suorituksia. Kriteereillä ilmaistaan kynnyskset, joiden avulla erotellaan eritasoiset suoritukset.</p>

Ammattitaidon osoittamistavat (Kopioi tutkinnon perusteista tai järjestämissuunnitelmasta)

http://www.oph.fi/download/110973_kasityontekija_ammattitutkinto.pdf

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Valmistavan koulutuksen opettaja(t) perehdyttävät opiskelijat tutkinnon osan tavoitteisiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin.

Tutkinnon suorittajalle annetaan ohjausta kaikissa kolmessa tutkinnon suorittamisen vaiheessa. Ohjaus toteutetaan OPH:n henkilökohtaistamismääräyksen ohjeita ja henkeä noudattaen. Ohjaukseen on laadittu oma ohjeistus Kalajoen ammattiopiston henkilökohtaistamissuunnitelma. Ohjauksesta huolehtivat oppilaitoksessa sovitun työnjaon mukaisesti koulutuslavastaavat, tutkintovastaava, opettajat ja opinto-ohjaaja. Lisäksi ohjausta voi antaa esim. erityisopettaja.

Ohjauksen määrässä huomioimme käytettävissä olevien resurssien puitteissa tutkinnon suorittajien erilaiset tarpeet. Ohjauksessa panostamme asiantuntemukseen ja aikuisen opiskelijan itseohjautuvuuden tukemiseen. Erityistä tukea tarvitseville järjestetään tarpeen mukaan lisäohjausta. Mahdollisiin kieli- ja kulttuuritaustasta johtuviin lisätarpeisiin tarjoamme valmistavan koulutuksen oppilaitoksessamme tapahtuvaa suomen kielen opetusta tai ohjaamme tutkinnon suorittajaa esim. erityisille maahanmuuttajille tarkoitetuille kursseille. Työpaikalla tapahtuvan oppimisen ohjaamisesta vastaavat työpaikkaohjaajat yhteistyössä oppilaitoksen kouluttajien kanssa. Tutkinnon järjestäjänä oppilaitoksemme perehdyttävät työpaikkaohjaajat omaan tehtäväänsä.

Käsityöntekijän ammattitutkinnon ohjausresurssi opiskelijaa kohden vuodessa vaihtelee tutkinnon suorittajan henkilökohtaisten tarpeiden mukaan. Henkilökohtainen ohjaus toteutetaan opiskelupaikalla, työpaikkatapaamisilla, sähköpostitse tai puhelimitse. Ohjauksessa voidaan tarvittaessa käyttää yrityksen tarpeen mukaan apuna muita oppilaitoksen asiantuntijoita. Ohjausta toteutetaan myös ryhmäohjauksena.

Tutkinnon suorittaja saa palautetta ohjaajalta henkilökohtaisesti ja seuraa itse omaa kehittymistään henkilökohtaisen tutkintojen suoritus- ja opiskelusuunnitelman puitteissa.